

593/01

CYMRAEG AIL IAITH (WELSH SECOND LANGUAGE)

CA3

DEFNYDDIO'R IAITH A BARDDONIAETH

A.M. DYDD IAU, 11 Ionawr 2007
A.M. THURSDAY, 11 January 2007

(2 Awr)

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn bydd angen llyfr ateb 8 tudalen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A ac Adran B.

Pan fydd gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt.

Dylid defnyddio dyfyniadau a themau beirniadaeth lenyddol.

Atgoffir chi ei bod yn angenrheidiol ysgrifennu Cymraeg da a chywir a chyflwyno'ch gwaith yn drefnus.

Dylech dreulio **AWR** ar bob adran.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

ADDITIONAL MATERIALS

In addition to this examination paper you will need an 8 page answer book.

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

Answer **all** questions in Section A and Section B.

When you are asked to express an opinion or viewpoint you should give your reasons for them.

Quotations and literary criticism terms should be used.

You are reminded that you should write good, correct Welsh and present your work neatly.

*You should spend **1 HOUR** on each section.*

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks allocated for each question or part-question is given in brackets.

*Copies of the poetry and dictionaries are **not** permitted.*

No certificate will be awarded to a candidate detected in any unfair practice during the examination.

ADRAN A

Defnyddio'r Iaith

1. Lluniwch frawddegau (**un frawddeg yr un**) i ddangos yn eglur ystyr y priod-ddulliau a'r geiriau tebyg canlynol: [20]
- (i) bob amser
  - (ii) mae hiraeth arni hi
  - (iii) ar fy mhen fy hun
  - (iv) lladd amser
  - (v) arllwys y glaw
  - (vi) yn awr ac yn y man
  - (vii) ar gael
  - (viii) man a man
  - (ix) adnabod
  - (x) gwybod
2. Ailysgrifennwch y brawddegau canlynol gan gywiro'r gwallau sydd wedi'u tanlinellu. [20]
- (a) Dwy blwyddyn yn ôl es i ar fy ngwylliau i Ffrainc.
  - (b) Roedd ti'n deall y cwestiwn.
  - (c) Ysgrifennodd lythyr at hi.
  - (ch) Rydw i wedi clywed bod ti wedi llwyddo.
  - (d) Siaradodd ni am y ffilm ar y teledu.
  - (dd) Ydych chi wedi clywed y newyddion am fe?
  - (e) Pwy lyfr ydych chi'n ddarllen nawr?
  - (f) Dylid gofio adolygu cyn yr arholiad.
  - (ff) Roeddwn i ddim yn deall y cwestiwn.
  - (g) Mae'r llyfr newydd yn costio mor gymaint.

3. Darllenwch yr addasiad canlynol o gyfweiliad rhwng Siân a'r cogydd adnabyddus, Dudley Newbery, a chwblhewch y dasg isod. [20]

- Siân: Dywedwch ychydig am eich cefndir.
 Dudley: Ces i fy magu yn Ynys-y-bwl, pentref eitha mawr ger Pontypridd.
 Siân: Ble rydych chi'n byw nawr?
 Dudley: Rydw i'n byw nawr gyda fy nheulu yng Nghaerdydd.
 Siân: I ba ysgol aethoch chi?
 Dudley: Derbyniais i fy addysg drwy gyfrwng y Gymraeg ac es i i Ysgol Gyfun Rhydfelen y tu allan i Bontypridd.
 Siân: Pryd dechreuoch chi goginio?
 Dudley: Dechreues i goginio yn yr ysgol. Roeddwn i'n mwynhau'r gwersi'n fawr iawn.
 Siân: Ble dechreuoch chi weithio?
 Dudley: Ces i swyddi mewn gwestai a thai bwyta yn ardal Caerdydd.
 Siân: Ydych chi wedi ysgrifennu llyfrau ar goginio?
 Dudley: Ydw. Rydw i wedi ysgrifennu llyfrau goginio yn Gymraeg a Saesneg.
 Siân: Rydych chi'n teithio cryn dipyn gyda'ch gwaith gyda S4C.
 Dudley: Teithiais i Bangkok ac Umbria gyda'r rhaglen. Mwynheais y profiad yn fawr iawn.
 Siân: A'r dyfodol?
 Dudley: Hoffwn i wneud mwy o raglenni eto ac ysgrifennu mwy o ryseitiau.

Gan ddefnyddio'r **holl** wybodaeth am Dudley Newbery yn y cyfweiliad, ysgrifennwch erthygl ffurfiol ar gyfer cylchgrawn Cymraeg yn sôn amdano.

Dechreuwch fel hyn:

'Cafodd Dudley ei fagu yn Ynys-y-bwl, pentref eitha mawr ger Pontypridd ...'

(Bydd yn rhaid newid **10 berf** wrth ysgrifennu'r erthygl.)

ADRAN B**Barddoniaeth**

(Gwobrwyir dyfynnu pwrpasol wrth ateb y cwestiwn hwn.)

- (a) Yn y gerdd *Mae gen i freuddwyd* mae Gwyn Thomas, y bardd, yn sôn am freuddwyd Martin Luther King. **Yn eich geiriau eich hun**, disgrifiwch yn ofalus yr hyn mae'r bardd yn ei ddweud yn y gerdd. [20]
- (b) Pa dechnegau y mae'r bardd yn eu defnyddio wrth gyflwyno'r cynnwys. Yn eich barn chi, beth ydy pwrpas ac effaith y technegau hyn? [20]
- (c) Rhowch eich **ymateb personol** i'r gerdd hon a'i phwnc. [20]